

Rikosuhrimaksun määrä

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaisessa rangaistustuomioiden tarkastuksessa on kiinnitetty huomiota Pohjois-Savon käräjäoikeuden 4.10.2024 asiassa R 24/700 antamaan tuomioon nro 24/136228. Tuomiolauselman mukaan asian toinen vastaaja oli määrätty suorittamaan rikosuhrimaksuna 80 euroa, vaikka hänet oli tuomittu vain rikoksista, joista säädetty ankarin rangaistus oli kuusi kuukautta vankeutta.

SELVITYS

Asiassa käräjäoikeuden puheenjohtajana toiminut Pohjois-Savon käräjäoikeuden kärjätuomari on 10.2.2026 antanut pyytämäni selvityksen.

Selvityksessään kärjätuomari on myöntänyt, että rikosuhrimaksun määräämisessä on tapahtunut virhe asian toisen vastaajan kohdalla. Kärjätuomarin mukaan vastaajalle oli vaadittu rangaistusta rikoksista, joissa rikosuhrimaksun määrä olisi ollut 80 euroa. Kyseiset syytteet on kuitenkin hylätty, ja vastaaja on lopulta tuomittu vain lievemmistä teoista, joissa rangaistusmaksimi on kuusi kuukautta vankeutta. Kärjätuomarin mukaan hänellä on tässä yhteydessä valitettavasti jäänyt epähuomiossa rikosuhrimaksun määrä korjaamatta 40 euroon.

RATKAISU

Rikosuhrimaksusta annetun lain (669/2015) 2 §:n mukaan se, joka tuomitaan rangaistukseen rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vankeutta, on velvollinen suorittamaan rikosuhrimaksun.

Soveltamishetkellä voimassa olleen 3 §:n 1 momentin mukaan rikosuhrimaksu oli 40 euroa, jos rangaistus tuomittiin yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankarin rangaistus oli vankeutta enintään kuusi kuukautta. Mainitun pykälän 2 momentin mukaan rikosuhrimaksu oli 80 euroa, jos rangaistus tuomittiin yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankarin rangaistus oli vankeutta enemmän kuin kuusi kuukautta.

Tuomioistuinlain (673/2016) 9 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan tuomarin on oltava virkatoimissaan huolellinen.

Kärjäjätuomari on menetellyt asiassa huolimattomuudesta virheellisesti määrätessään vastaajan suorittamaan rikosuhrimaksuna 80 euroa, vaikka vastaajaa ei tuomittu rangaistukseen rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus olisi ollut vankeutta enemmän kuin kuusi kuukautta. Vastaajalle määrätyn rikosuhrimaksun olisi tullut olla suuruudeltaan 40 euroa.

Kiinnitän kerrotun vuoksi kärjäjätuomarin huomiota huolellisuuteen ja tarkkuuteen rikosuhrimaksun määrää koskevan sääntelyn soveltamisessa.

Asia ei anna aihetta muihin toimenpiteisiini.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Liisamari Herala